

[Hartvig Frisch.]

Jeg indledede for mit Vedkommende med at fremhæve Nødvendigheden af at sondre mellem de tre forskellige Arter, Sæsonarbejdsløsheden, Konjunkturarbejdsløsheden og den permanente Arbejdsløshed. Man har enten ikke forstaaet eller ikke villet forstaa Nødvendigheden af at gøre sig klart, hvorimod det er man skal rette Kampen. Det ærede Medlem Hr. Brorsen viste Dybden af sit Vid, da han med Paakaldelse af Holbergs Erasmus Montanus erklærede, at 80 000 nu engang var dobbelt saa meget som 40 000, og dermed Punktum.

Det ærede Medlem Hr. Prieme gik dog i hvert Fald ind paa, at der ogsaa tidligere havde været Arbejdsløshed blandt de uorganiserede, men sagde saa til Gengæld om de 100 000, der var kommet i Arbejde: Billeder de Herrer sig da virkelig ind, at der aldrig har været beskæftigede blandt de uorganiserede?

Nej, selvfølgelig billeder vi os ikke det ind. Men det ærede Medlem synes at overse, hvor stort et Tal der indeholdes i Overskuddet af de nye Alderklasser og i Standsningen af praktisk talt enhver Udvandring. Men som jeg udtalte i min første Tale her: Det er kun godt, at Venstre og Konservative nu rykker frem imod Arbejdsløsheden. I ældre Tid, ja, saa sent som i Perioden 1926—29, betragtede disse Partier Arbejdsløsheden som noget, der aldeles ikke vedkom Staten. Det var Socialdemokratiet i sin Tid, der gennem sine Krav i alle Lande gjorde Arbejdsløshedsspørgsmaal til et Samvittighedsspørgsmaal for den kapitalistiske Økonomi. Arbejderne begyndte selv med at forsikre sig, derefter greb Socialdemokratiet den Opgave an ogsaa at faa Staten medinteresseret, og det var kun rimeligt, at man gik den Vej først at sikre de Arbejdere, der var ramt af Ulykken, nemlig den sociale Vej. Denne Sikring har nu fundet Sted — i øvrigt saa længe Oppositionen havde Flertallet i Landstinget, under evig Modstand fra de Partiers Side.

Det næste Skridt er nu at gaa til selve den økonomiske Løsning, og jeg gentager fra forrige Gang, jeg havde Ordet: Det gaar ikke uden Plan og Kontrol paa en Række Omraader, som hidtil har henhørt under den rene frie Økonomi. Men med den Samvittighed, der nu engang er vakt over for dette Spørgsmaal, vil det ikke blive taget af Dagsordenen, før ogsaa den økonomiske Side deraf er løst, lige saavel som den sociale, og derfor takker jeg Oppositionen for Medvirkningen til at holde Spørgsmaalet levende.

Men det er med Uhygge, jeg ser de Løsninger, som Oppositionspartierne foreslaar. For hvad er det, man vil? Man vil lette Skatterne for de velhavende, man vil bort fra Valutacentralen, man vil skære ned paa Socialloven, man vil af med Forbud mod Overarbejde, man kritiserer de offentlige Arbejder, kritiserer Statens Byggelove, og ikke mindst kritiserer man Beskæftigelsesloven for de langvarigt arbejdsløse. Og efter alt det slaar man sig for Brystet og korsrer sig over Regeringen, som man siger er Skyld i Arbejdsløsheden. Men vi kender hele den Lektie. Den Vej med Frikonkurrence og Skattelettelse for de velhavende og Nedskæring for en stor Del af Befolkningen er forsøgt før, af Madsen-Mygdal. Oppositionen maa derfor pege paa andet og mere, hvis Befolkningen skal faa Indtryk af, at det er Alvor med dens Kamp mod Arbejdsløsheden. Ellers bliver det kun den gamle Kamp mod Arbejderne i en ny Forklædning.

Det viste sig da ogsaa, at en af de faa Ting, de to Oppositionspartier kunde rotte sig sammen om med Det frie Folkeparti, var Skudshale-Dagsordenen, rettet mod Landarbejderne. Flere ærede Medlemmer, som de ærede Medlemmer Hr. Hartel og Hr. J. S. Foget, har talt store Ord om Sejren. Men hvad var det for en Sejr? Det ærede Medlem Hr. Levinsen kunde uimodsigelig fastslaa, at Konflikten var en ren og skær Lønkonflikt. Hvad var det da for Lønninger? Det var Lønninger omkring 2½ og 3 Kr. om Dagen. Herom opnaaede altsaa tre Partier i denne Sal at samle sig for at demonstrere over for den danske Arbejderbefolkning, at det fandt man passende, og at det var en ideel Arbejdsgiver. Det er vist det, man kalder Pyrrhussejr. Og det er ikke blot ærede Medlemmer fra mit Parti, som Hr. M. K. Sørensen og Marinus Sørensen, der har staaet frem og har peget paa dette Underbud af Landbrugets Arbejdere. Nej, det stærkeste Ord, der lød her i hele denne Debat, kom fra det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, der ud fra sine Erfaringer som Præst ude paa Landet udtalte: Det at være Landarbejder i Dag er et Helvede. Hvor meget end „Nationaltidende“ senere har søgt at formane det ærede Medlem baade med Sukkergodt og Spanskrør, saa har det ikke været muligt at dække Flængen, som dermed blev revet i hele Skudshale-Hyklarieret.

Jeg gaar derefter over til at sige et Par Ord om den Rolle, Landbrugets Økonomi har spillet i Debatten. Jeg er ganske vist klar over, at det er en uskreven Lov her i dette Land, at man aldrig hverken om